

Monumentnummer*: 513765

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82862/98

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Coolsingel	46 A	A		3011 AD	Rotterdam		
Coolsingel	48 B	B		3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	50			3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	52			3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	54			3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	56			3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	60 A	A		3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	60 B	B		3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	60 C	C		3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	60 D	D		3011 AE	Rotterdam		
Beursplein	37			3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	9			3011 AA	Rotterdam		
Meent	112			3011 JS	Rotterdam		
Meent	114			3011 JS	Rotterdam		
Meent	116			3011 JS	Rotterdam		
Meent	118			3011 JS	Rotterdam		
Meent	120			3011 JS	Rotterdam		
Meent	122			3011 JS	Rotterdam		
Meent	124			3011 JS	Rotterdam		
Meent	126			3011 JS	Rotterdam		
Meent	128			3011 JS	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 27 april 2024

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Meent	130			3011 JS	Rotterdam		
Rodezand	13 A	A		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	15 A	A		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	17 A	A		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	19			3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	21 B	B		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	23 A	A		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	25			3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	27 A	A		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	27 B	B		3011 AM	Rotterdam		
Rodezand	9			3011 AM	Rotterdam		
Beursplein	1 A	A		3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	1 B	B		3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	11			3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	15			3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	19			3011 AA	Rotterdam		
Beursplein	35			3011 AA	Rotterdam		
Coolsingel	58			3011 AE	Rotterdam		
Coolsingel	46 B	B		3011 AD	Rotterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	AF			1356
Rotterdam	AF			1357

*Omschrijving***

Inleiding:

KOOPMANSBEURS tussen 1936 en 1940 gebouwd, ter vervanging van de oude Koopmansbeurs van Van der Werff uit 1736 aan de Noordblaak, in de stijl van het Nieuwe Bouwen naar ontwerp van architect J.F.Staal.

De nieuwe Rotterdamse beurs is een vroeg voorbeeld van publiek-privatesamenwerking: de Handel en de Gemeente initieerden omstreeks 1925 gezamenlijk plannen voor een nieuw beursgebouw naast het nieuwe postkantoor aan de Coolsingel. Het uiteindelijke ontwerp komt voort uit het winnende plan van de tweede ronde van een speciaal voor de bouw uitgeschreven besloten prijsvraag, waarvoor zes architecten van verschillende generaties en stromingen waren uitgenodigd. Het uitgevoerde ontwerp uit 1933 is het resultaat van de onderhandelingen tussen Staal, de Gemeente en de particuliere financiers en heeft weinig gemeen met het eerste controversiële ontwerp uit 1928, dat nog sterke stijkenmerken van de Amsterdamse School bevatte.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

N.B. Om aan de groeiende behoefte aan kantoorruimte te kunnen voorzien werd direct na de oorlog de gevel aan het Rodezand uitgebreid met twee bouwlagen in cementsteen. In de jaren zestig werden de overige kantoorvleugels uitgebreid met één bouwlaag en zijn de meeste winkelpuizen op de begane grond gewijzigd naar ontwerp van architect A. Staal. In 1986/1987 is op ingenieuze wijze, door de hal van het oude beurscomplex heen, boven op het dak en evenwijdig aan de Coolsingel een ovaalvormige glazen zeegroene hoogbouw, het World Trade Centre, gerealiseerd. Het ontwerp van R. Van Erk, destijds verbonden aan het bureau Groosman & Partners, was wederom het resultaat van een besloten prijsvraag. Het ronde PTT-paviljoen met Gispen interieur, dat zich oorspronkelijk in het Beurscomplex bevond, moest hiervoor worden gesloopt.

Omschrijving:

Het geheel onderkelderde beursgebouw is gebouwd met een gewapend betonconstructie en bestaat uit drie kantoorvleugels van zeven bouwlagen aan de Coolsingel, Meent en Rodezand, die aan drie zijden rondom de beurszaal annex hal zijn gegroepeerd. De vleugels aan de Coolsingel en de Meent worden met elkaar verbonden door een transparante glazen loopbrug, een stalen hangconstructie met vier verdiepingen. Hieronder bevindt zich een brede getoogde ingangspartij, welke oorspronkelijk toegang gaf tot het Beurscafé. De kantoorvleugels, waarvan de begane grond aan de Coolsingel geheel en aan de Meent en het Rodezand gedeeltelijk, een winkelfunctie hebben en waarvan de gevels inmiddels zijn gewijzigd, hebben een platte dakafsluiting. De sterk horizontaal gelede gevels waren oorspronkelijk voorzien van vensterpuizen, gevat in stalen profielen (Hope & Sons). Deze zijn in de meeste kantoorvleugels begin jaren tachtig vervangen door aluminium kozijnen met een vergelijkbare indeling maar een vlakker profiel. In de trappenhuisen, de gevels aan het binnenterrein en de achtervleugel aan het Rodezand zijn de originele staalprofielen nog aanwezig. Het metselwerk met verdiepte voegen is uitgevoerd in een lichtgrijs geglaazuurde baksteen, speciaal vervaardigd door de Porcelijne Flesch. De beurszaal van 90 meter lang en 60 meter breed, grenst met zijn zuidgevel aan het Beursplein en heeft een overkapping van zeven gebogen stalen Gusto-spanten en wordt bedekt met betonnen platen waarin ronde tegels van thermolux glas. Tegenover de centrale ingang bevindt zich een, vanuit de centrale hal toegankelijk, half rond trappehuis met transparante glazen gevels in ijzeren roeden. Onder de beurszaal bevindt zich een parkeergarage met een ingang aan het Rodezand. Het meest beeldbepalende deel van het gebouw is de hoofdingang op de hoek Coolsingel/Beursplein. Een brede, statige granieten trappartij, onder een overkragend bouwdeel gedragen door zes betonnen kolommen, voert naar het anderhalve verdieping hoger liggende niveau van de centrale beurshal. Hierboven, in het overkragende deel, bevindt zich de grote zaal van de Kamer van Koophandel, met aan de Coolsingel een grote glazen erker met een licht gebogen erkerpui met fijne staalprofielen. Midden boven de erker is aan de gevel een vlaggemast gemonteerd. Dit bouwdeel heeft een gebogen dak bedekt met rode pannen. De zuidgevel aan het Beursplein is blind en is decoratief behandeld met een ruitpatroon van metselwerk in drie verschillende grijs tinten. Halverwege het trapbordes staat het monumentale bronzen beeld van G.K. van Hogendorp door Prof. J. Geels, dat eerder op het Van Hogendorpplein stond. In een nis in centrale hal staat het bronzen beeld van Mercurius van J.Th. Stracké, dat nog uit de oude beurs aan de Blaak afkomstig is. Rechts van de entree bevindt zich een glazen uitbouw met op de begane grond oorspronkelijk de toegang naar het restaurant/tearoom 'Het Carillon' en een bovenliggend transparant trappenhuis met een stalen pui. Dit transparante bouwvolume staat in verbinding met een ranke klokketoren betegeld met groen geglaazuurde tegels, waarin en reliëf een motief van kleine leeuwjes zijn aangebracht. De vierkante klokketoren wordt bekroond door een open, metalen klokkestoel, voor de zogenaamde 'Beursbengel'. Op de hoek Meent/Rodezand bevindt zich een derde ingang. Aan het Rodezand bevindt zich een vierde toegang tot de Schippersbeurs. Op de hoek van het Beursplein en het Rodezand is op de tweede verdieping een twee bouwlagen tellende conigergewoning gesitueerd. De woning, in zakelijke idioom vormgegeven met platte daken en rechthoekige stalen vensters, heeft aan de zuidzijde over de volle breedte van iedere bouwlaag, grote terrassen omheind door sierlijke ijzeren borstweringen. Van het interieur is de vergaderzaal van de Kamer van Koophandel,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

boven het trapbordes, nog in de vrijwel oorspronkelijke staat. Deze, van voor naar achter, enigszins taps toelopende zaal is geheel bekleed met licht gekleurde teakhouten panelen. De teakhouten plafonds bestaan uit vierkante roostervormige geperforeerde panelen met in het midden een (onzichtbare) lamp. De zaal wordt verlicht door bronzen kroonluchters. De achterwand wordt ingenomen door een zorgvuldig ontworpen teakhouten perstribune met in de achterwand cassettes gevuld met lichtgeel leer. De vloer is van marmer en gelegd in een decoratief ruitpatroon. In de zaal bevindt zich nog het originele vergadertafels en stoelen, naar ontwerp van ..Wijmer, gegroepeerd in een grote ovaal.

Waardering:

Beursgebouw met bijbehorende decoraties en interieuronderdelen van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsook van stedenbouwkundige/beeldbepalende waarde aan de Coolsingel en het Beursplein en vanwege de plaats die de Beurs inneemt binnen het oeuvre van de Amsterdamse architect J.F. Staal.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Beursgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument